

HABRUTA NIGHT

BKLYN: TUESDAY 2•19•19 | 8 PM

**Tonight's learning is dedicated
L'Refuah Shelema Refael David Ben Claudie**

Reproduced by Habruta Night Booklet with permission of the
copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

“

Week 2

Topic:

סוגיית – בוא קמא כז, חלק א'

”

TOPIC DISCUSSION

Who is liable for damages, when passing a double parked car.

לחצירו ונמלא נגמל הכל מודה שכל המוחזק לומר למוציא א"פ שהרוב מסייע לא תוליד ממני ממון דקיס לי צנפשא שאני מן המיעוט אבל צנמלא נגמל לא מצי אמר מוכר קיס לי צנפשא שאתה מן המיעוט דוצני לנכסמא דאדרבה יאמר הלוקח למוכר אתה הטעמי דקיס לי צנפשא שאני מן הרוב דוצני לרדיא⁵ וא"ת ונחוי אי דמי כדא אי דמי חביתא כדפריך לקמן צריש הפרה (ס) ובהמוכר פירות (ב"ב דף כג.) וניחוי אי דמי רדיא לרדיא וס"ל אפרש צ"ה דאפילו לרבנן דפליגי אר"י יהודה צהמוכר את החמינה (א"ח דף י"ח.) ג"י חכר

המניח את הכר ברה"ר ובא אחר ונתקל בה ושברה פטור ואם הוזק בה בעל החבית חייב בגזקו: **גמ'** פתח בכר וסיים בחבית⁶ ותנן נמי זה בא בחביתו זה בא בקורתו נשברה כדו של זה בקורתו של זה פטור פתח בחבית וסיים בכר⁷ ותנן נמי זה בא בחביתו של יין וזה בא בכדו של דבש נסדקה חבית של דבש ושפך זה יינו והציל את הדבש לתוכו אין לו אלא שכרו פתח בכר וסיים בחבית אמר רב פפא היינו כד היינו חבית למאי נפקא מינה למקח וממכר היכי דמי אילימא באתרא דכדא לא קרו חבית וחבית לא קרו כדא הא לא קרו לה לא צריכא דרובא קרו לה לכדא כדא ולחביתא חביתא ואיכא נמי דקרו לחביתא כדא ולכדא חביתא מהו דתימא זיל בתר רובא קמ"ל⁸ דאין הולכין בממון אחר הרוב⁹.

Mishnah — If one places a *kad*^[1] in the public domain,^[2] and another person comes along and stumbles over it and breaks it, פטור — he [the pedestrian] is not liable to pay for it.^[3] — ואם הוזק בה — And if he [the pedestrian] was damaged by it,^[4] בעל החבית חייב בגזקו — the owner of the *chavis*^[5] is liable to compensate him for his damage.^[6]

Gemara The Gemara notes an inconsistency in the Mishnah:

וסיים [The Tanna of the Mishnah] began by speaking of a *kad*,^[7] פתח בכר — but ended by speaking of a *chavis*!^[8] Why does he not speak of the same utensil throughout?^[9]

Before resolving this problem, the Gemara quotes other Mishnahs in which this same inconsistency is found:

— If one — זה בא בחביתו^[10] — And we learned this in another Mishnah as well: — AND ANOTHER person WAS COMING in the public domain WITH HIS *CHAVIS* — וזה בא בקורתו — AND THIS ONE'S *KAD* WAS BROKEN BY THAT ONE'S BEAM, זה — נשברה כדו של זה בקורתו של זה — פטור — [THE OWNER OF THE BEAM] IS NOT LIABLE to pay.^[11] פתח — Here, [the Tanna] began by speaking of a *chavis* and ended by speaking of a *kad*! נמי — And we learned this in another Mishnah as well:^[12] — זה בא — If one person WAS COMING WITH HIS *CHAVIS* OF WINE, — וזה בא בכדו של דבש, — AND ANOTHER person WAS COMING WITH HIS *KAD* OF HONEY, — נסדקה חבית של דבש, — AND THE *CHAVIS* OF HONEY CRACKED, — ושפך זה יינו והציל את הדבש לתוכו, — HE IS ENTITLED ONLY TO HIS FEE.^[13] — Here too [the Tanna] began by speaking of a *kad*, and ended by speaking of a *chavis*!^[15]

The Gemara explains that these Mishnahs are not inconsistent:

Rav Pappa said: — *A kad is the same as a chavis.* Both words carry the same meaning.^[16]

The Gemara asks:

What practical consequence emerges from this fact?^[17]

The Gemara replies:

There is a practical consequence with respect to buying and selling. If someone agrees to sell a "*chavis*," which generally means a barrel, he may give the buyer a *kad*, i.e. a pitcher, instead.^[18]

The Gemara analyzes this response:

אִילִמָּא בְּאַתְרָא דְּכֻדָּא לֹא קָרוּ חֲבִית — **What are the circumstances** of the situation? חֲבִית לֹא קָרוּ כֻדָּא — **If you say** that the sale took place **in a locale where a pitcher is not called a *chavis*, and a barrel is not called a *kad*,**^[19] how can the seller give the buyer a pitcher? הָא לֹא קָרוּ לָהּ — **Why,** in such a locale, **[a pitcher] is not called a *chavis*!**^[20] לֹא דְּרוּבָא קָרוּ לָהּ לְכֻדָּא כֻדָּא — Rather, this fact is practically **relevant only** in a locale **כֻדָּא** — where **most** of the people **call a pitcher a *kad* and a barrel a *chavis*,** — וְלִחְבִיתָא חֲבִיתָא — **but there are also** some people **who call a barrel a *kad* and a pitcher a *chavis*.** In such a case, **מָהוּ דְּתִימָא זִיל בְּתַר רוּבָא — you might have thought to say** that we should **follow the majority** definition, i.e. *chavis* means a barrel (and not a pitcher).

דְּאִין הוֹלְכִין בְּמִמּוֹן אַחֵר הָרֹוב — **[Rav Pappa] therefore informs us** **that we do not follow the majority in** matters involving **money.**^[1] Hence, although most of the people in that locale use the word *chavis* only for a barrel, this definition is not legally binding on all the people there.^[2]

תוספות:

ולא שייך לומר כאן הודעת דמים, דמכר לו כדים או חביות שוה מאתים זוז.

Question: let the money prove what his intention were to purchase.

Answer: the Gemara is going on a case that he told him, "give me barrels for 200 dollars" so he could send him 20 big or 40 small.

THE QUESTION ON THE RAMBAM

כתב הרמב"ם, "במקום שיש מנהג הלך אחר המנהג ואחר לשון רוב אנשי המקום הידועין להן". ולכאורה משמע שאף להוציא ממון.

וצריך עיון, דהרי בגמ' מבואר דאין הולכין בממון אחר הרוב? ותירץ הים של שלמה דאירי במיעוטא דמיעוטא, ובזה הולכים אחר הרוב.

The Rambam [as the Yam Shel Shelomo explains] says: there are times that we do follow majority and that is if the minority is a slim possibility, then we will follow majority.

מסורת הש
עם הוספיו

(א) [לקמן מו: ב"ב
(ב) עין חוס' יומז
ד"ה להחזיר, ג'
כח, (ד) לקמן
(ה) [הוספתא פ"י
ע"ש], (ו) פ"ה ח
יומז פה, ד"ה ז
ובכ"מ כ: ד"ה ז
ובכ"מ טו: ד"ה
זכ"מ ד"ה ג'
(ז) כד, (ח) פ"ב
(ט) עין חוס' לעיל ז
כיון, (י) לקמן
(כ) עמוד א, (ל) לק
ע"ב.

גליון הש"

תוס' ד"ה אמא
ו"א שייך כאן
המשנה, ועי' לק
ע"א חספוט ד"י
הכא:

הנהגות וציון

[א] ס"א א"עמא.
הוא בר"ה (גליון)
בכ"מ, [ב] ס"א
וכן לקמן (גליון)

בבא קמא

פרק שלישי

המניה

כו:

עין משפט
נר מצוה

ג א מ"י פ"ג מהלכות
טק' ממון הלכה ה
סמג עשין סח טו"ע ח"מ
סמג ח"ב סוף א':
ד ג א מ"י שם הלכה ו
טו"ע שם סוף ג':
ה ד מ"י פ"ג מהלכות
חולין ומזיק הלכה ט
סמג עשין ט טו"ע ח"מ
סמג ח"ב סוף מא':
ו ה מ"י פ"ג מהלכות
סנהדרין הלכה יב
סמג עשין א טו"ע ח"מ
ס"ד ד וצג"ה שם:

רבינו הגאון

פ"ס' ובא אחר ונתקל
בה ושברו פטור.
ואקשי' אמאי פטור
דנתקל בה אם שברה פטור
הוה לעיוני ומיזל. ואוקמ'
רב למתני' בממלא
רשות הרבים חביות.
שאין לו מאן לעבור אבל
אם אינה מליאה אמרי'
איבעי ליה לעיוני ומיזל
ואם שיבר חייב וכן הדין.
ושמואל אמר באפילה
פטור אבל באורה אם
שיבר חייב. ר' יוחנן אמר
בקרן דית פטור. וסוגין

איין הולכין בממון אחר הרוב. היכא דמסתפקא לן מילתא כגון הכא
והולכין לימי בק"י מדיני נפשות כדאמרינן בפ"ק דסנהדרין
(דף ג:) ור' יאשיה מיימי ליה בק"י מדיני נפשות ומה דיני נפשות
דחמירי אמר רחמנא זיל צתר רוצא דיני ממונות לא כ"ש ואפי'
הרואה ויכול לומר לו לשחיטה מכרתי לך: בקרן זוית. כשנכנסין
ממנו למצוי מן הצד המחה צלד

המצוי אלל הקרן וכשהחזיר זה פניו
לא ראה אותה: אלא אי בשמואל
אי בר' יוחנן. שהמניח לא פשע
הלך דוקא נתקל אלל שבר צרעון
חייב: דוקא נתקל אב"ל שבר. צרעון
ואח"כ הוה צרעון פטור צלל
המניח דליהו הוה דלוקא אנפשיה:
תנא רישא. נמי נתקל: פ"י שאין
דרך בני אדם כו'. אמתני' מהדר

ללא חומא בצפילה או צקן זית
אלל אפי' צאורה פטור הנתקל
ודקשיא לך איבעי ליה עיוני ומיזל
אין דרך בני אדם להצטין בדרכים:
וחייב שמואל. את הנתקל לשלם:
בש"מא שמואל בשמעתיה. דמוקי
למתנימין בצפילה הא צאורה
חייב: קרנא דעצרי. קרן זית
הסמוכה לצית הצד: דהוא"ל

קמ"ל⁶ דאין הולכין בממון אחר הרוב⁷: ובא
אחר ונתקל בה ושברה פטור: אמאי פטור
איבעי ליה לעיוני ומיזל אמרי דבי רב משמיה
דרב בממלא⁸ דה"ר כולה חביות שמואל אמר
באפילה שנו רבי יוחנן אמר בקרן זוית אמר
רב פפא לא דיקא מתניתין אלא או כשמואל
או כרבי יוחנן דאי כרב מאי אריא נתקל
אפילו שבר נמי⁹ אמר רב זביד משמיה דרבא
הוא הדין דאפי' שבר והאי דקתני נתקל
אידי דבעי למתני סיפא ואם הוה כה בעל
חבית חייב בנזק דדוקא נתקל אבל שבר
לא מאי טעמא הוא דאזיק אנפשיה¹⁰ וקמי'
רישא נתקל אמר ליה ר' אבא לרב אשי
הכי אמרי במערבא משמיה דר' עולא¹¹
לפי שאין דרכן של בני אדם להתבונן
בדרכים הוה עובדא בנהרדעא וחייב שמואל¹²

רוצא דלימיה קמן אוליין דיני
נפשות צתר רוצא כדאמר בריש
סורר ומורה (פנהדרין דף סט.) וי"ל
דהתם גבי דינים שאני דחשיב מיעוט
דיהו כמי שאינו וליכא¹³ למימר התם
אזיק ממונא צחוקת מריה דהא צ"ד
מפקי מיינה אלל גבי שאר ממון
דליכא מיעוט וחוקה לא אוליין
צתר רוצא: ה"ג אמאי פטור
איבעי ליה לעיוני. אלל הך לא
פרקי' אמאי חייב בנזק כשהחזיק איבעי
ליה לעיוני כדפירשתי לעיל (דף כג.
ד"ה ולמיז) דיותר יש לו לשמור
שלל חזק משלל יחזק וולא שייך
כאן כל המשנה וצא אחר ושינה צ'
פטור (לעיל כ כד:) דגבי חסם לא
אמר הכי והא דאמר (לעיל דף כב.)
הית חנוני נרו מצחוק צלל הגמל
פטור ולא אמר איבעי ליה לעיוני

The Mishnah stated:

If one places a pitcher in the public domain, AND ANOTHER person COMES along AND STUMBLES OVER IT AND BREAKS IT, HE [the pedestrian] IS NOT LIABLE to pay for it.

The Gemara questions this ruling:

— איבעי ליה לעיוני ומיזל? Why is he not liable to pay for breaking the pitcher? — אמאי פטור He should have watched where he was going! He should therefore be responsible for having failed to avoid the pitcher.^[3]

The Gemara offers several answers:

A Tanna of the academy of Rav said in the name of Rav: — אמרי דבי רב משמיה דרב בממלא רשות הרבים כולה חביות The Mishnah speaks of an instance where [the owner of the pitcher] filled the entire public domain with pitchers.^[4]

Another answer:

They taught this ruling only in regard to one who stumbled over the pitcher in the dark. — שמואל אמר Shmuel says: באפילה שנו — They taught this ruling only in regard to one who stumbled over the pitcher in the dark.^[5]

A third answer:

R' Yochanan says: — The Mishnah deals **with** a pitcher placed near **a corner**.^[6]

The Gemara challenges Rav's explanation:

Rav Pappa said: — The wording of **our Mishnah is not precise**, **אֶלָּא אוֹ כְּשִׁמוּאֵל אוֹ כְּרַבִּי יוֹחָנָן** — **unless** we interpret it **either as Shmuel does or as R' Yochanan does**. **דְּאִי כִרְב** — **For if** we explain the Mishnah **as Rav** does, namely, that it refers to a case where the public domain was filled with pitchers, **מָאי אֲרִיא נִתְקַל** — **why** does the Mishnah **specify** that one who **stumbles** and breaks the pitcher is not liable to pay? **אֲפִילוּ שֶׁבֶר נָמִי** — **Even if he broke** the pitcher deliberately, he should **also** not be liable!^[7]

The Gemara defends Rav's explanation:

הוא הדין דאפילו שבר — **Rav Zevid said in the name of Rava:** — **אמר רב זבד משמיה דרבא** — Indeed, according to Rav, **the same law** (i.e. the pedestrian is not liable) **applies even where he broke the pitcher deliberately**. **והאי דקתני נתקל** — **And the reason that the Mishnah states** a case in which [the pedestrian] **stumbled** is as follows: **אידי דבעי למתני**

The Gemara defends Rav's explanation:

הוא הדין דאפילו שבר — **Rav Zevid said in the name of Rava:** — **אמר רב זבד משמיה דרבא** — Indeed, according to Rav, **the same law** (i.e. the pedestrian is not liable) **applies even where he broke the pitcher deliberately**. **והאי דקתני נתקל** — **And the reason that the Mishnah states** a case in which [the pedestrian] **stumbled** is as follows: **אידי דבעי למתני** **ואם הוּזַק בָּהּ** — **Since [the Tanna] wished to state in the latter part of the Mishnah**, **סִיפָא** — **AND IF [THE PEDESTRIAN] WAS DAMAGED BY [THE PITCHER], THE OWNER OF THE PITCHER IS LIABLE** to compensate him **FOR HIS DAMAGE**, **דדוקא נתקל** — **which applies only where [the pedestrian] stumbled**, **אבל שבר לא מאי טעמא הוא דאזיק אנפשיה** — **but not where he broke the pitcher deliberately because in that case he damaged himself**,^[8] **קתני רישא נתקל** — **[the Tanna] therefore states in the first part of the Mishnah that [the pedestrian] stumbled**.^[9]

The Gemara offers a fourth answer to its original problem (namely, that the pedestrian should be liable for breaking the pitcher because he should have looked where he was going):

הבי אמרי במערבא משמיה דרבי עולא — **R' Abba said to Rav Ashi:** — **אמר ליה רבי אבא לרב אשי** — **This is what they said in the West** (i.e. Eretz Yisrael)^[10] **in the name of R' Ulla** to answer this question: **לפי שאין דרכן של בני אדם להתבונן בדרכים** — **The pedestrian is not liable because it is not the way of people to study the roads on which they walk**.^[11]

GEMARA SUMMARY

The Gemara asks, I don't understand, why in the first case is the damager exempt; he should watch where he is going?

Example: I double park my car and you try to squeeze through, and you knock my mirror. Would you say you are exempt?

The Gemara offers four answers to this question:

1. **Rav:** the guy didn't just place one barrel; rather he filled the entire public domain with barrels, blocking the path. Since the public domain belongs to everyone, a pedestrian is entitled to traverse the road even if it necessitates breaking the vessel.

Example: one who blocks a fire hydrant and the fire department comes down, they can break the windows.

2. **Shmuel:** it was pitch dark outside, so he didn't see where he was going.
3. **Rabbi Yochanan:** it was a corner to which the pedestrian could not have seen it.

The Gemara brings a proof against Rav:

We see the Mishna used the word נתקל, which seems that the break was accidental; that fits best with the other opinions who says the guy didn't block the road.

Rav will answer you:

Really the Mishna should have said ושבר which means intentionally. However it won't go with the next part of Mishna, for it would come out that if the man tried to break it and he gets hurt, I am no longer liable to pay his damages and that is not true, since he caused the damage himself.

4. **Ulla:** people don't usually watch where they are walking.

תוספות

Question: the Gemara does not ask why he is *chayav* for damages if the person is injured, since he should have looked where he was going?

Answer: as *Tosafot* explained above: "a person needs to take care not to damage more than he does not to be damaged".

בתר רוצא: ה"ג אמאי פטור
איבעי ליה לעיוני. אצל הך לא
פריך אמאי חייב נזקו כשהזק איבעי
ליה לעיוני כדפירשתי לעיל (דף כג.
ד"ה ולחייב) דיותר יש לו לשמור
שלא יזיק משלל יזק * ולא שייך

חשוקי חמד

Question: A car was double parked in an area in which is against the law. A bus tried to get through; instead it caused damage to both the car and the bus; who pays who?

Answer: It depends if the car is in a way that you can't pass, then the bus can claim that you have no right to block the street. However, if he left room for crossing and still the bus driver hit the car, then the bus driver will be held responsible regardless if it was illegal to park there.

שאלה: מכונית החונה במקום שהשלשטונות אין נותנים רשות לחנות בו, ואוטובוס הגיע ורצה לעבור ולא הצליח ונתקע בו ונגרם נזק למכונית ולאוטובוס, מי משלם את הנזק?

תשובה: אם אין האוטובוס יכול לעבור אלא על ידי שיעשה לה נזק מותר להזיקה ופטור, כיון שהמכונית חונה במקום שאין לחנות שם, אך אם האוטובוס יכול לעבור שם והזיקה חייב שהרי האוטובוס חייב להתבונן בדרכים.